

cumque æqualitatem illam ponat, debitum extinguetur; quia sic læsus habebit tantum in bonis suis, quantum habuerat ante læsionem; quod præcise spectat iustitia stricta, cujus actus est restitutio proprie talis, unde creditor, si debitoris amicus oblata pecunia compensare damnum velit, acquiescere debet; ut illi dici possit: *tolle, quod tuum est, et vade in pace*. At in debitis personalibus, quæ satisfactionem exigunt (satisfactio enim personam læsam et inhonoratam respicit ex n. 449.), persona læsa non tenetur satisfactionem acceptare, oblatam ab alio; sed jus habet exigendi, ut ille ipse satisfaciat, sive luat, qui læsit. Si ergo mediatorem admittat qui pro lædente pœnas solvat, et satisfaciat; lædenti gratificari dicitur. Sic se res habet in Deo peccatis nostris inhonorato et offenso, et gratis acceptante mediationem Christi quam acceptare non tenebatur.

464. *Obj. II.* Injustum est, ut innocens puniatur pro reo; unde et Deut. 24. 16. legem tulit Deus: *Non occidentur patres pro filiis; nec filii pro patribus; sed unusquisque pro peccato suo morietur*. Et Ezech. 18. 4. *Anima, quæ peccaverit, ipsa morietur*; ergo.

R. *D. Ant.* Injustum id est, si innocens se non offerat voluntarie in sponsorem pro reo *T.* si se offerat *subd.* injustum, id est, respectu iudicis non habentis dominium directum in vitam innocentis, qualis iudex humanus est *C.* si hoc dominium habeat, ut Deus *N.* Purus homo nec esse sponsor potest alterius in causa capitali; nec, si se sponsorem offerat, iudex humanus illum acceptare pro reo ac plectere potest, quia nec iudex humanus in vitam innocentis, nec innocens ipse in vitam suam dominium directum habet. At cum Christus se sponsorem exhibuit, id auctoritate divina fecit, cui in vitam humanam dominium competit. Porro dixi: *Transseat*, quia Deus huic legi se adstrinxisse non videtur; ut ex plurimis aliis Scripturæ locis deducitur. Nam Exod. 20. et 34. dicitur Deus *visitans iniquitatem patrum in tertiam et quartam generationem*. Et Thren. 5. 7. lamentatur JEREMIAS: *Patres nostri peccaverunt... et nos iniquitates eorum portavimus*. Ac 2. Reg. 21. ob peccata Saulis filii ejus et nepotes suspensi sunt: ob factum Davidis perierunt septuaginta hominum millia. Ibid. 24.

465. *Obj. III. 1°.* Christus non potuit plene satisfacere pro pœnis, quas peccando incurrimus; ergo. *Prob. Ant.* Mortis enim æternæ reatum contraxeramus, quam tamen Christus nec solvit, nec solvere potuit. 2°. Si Christus adeo plene pro nobis satisfecit; ergo plus ipsi debebimus, quam Patri, qui pro nobis non satisfecit: sed hoc dicere absurdum est.

Ad 1^{am}. R. *N. Ant.* *Ad prob. D.* Quam Christus non solvit quoad durationem ejus, scilicet pœnæ *C.* quoad æquivalens pretium et valorem *N.* Pœnæ damnatorum equidem æternæ sunt; et pœnæ Christi fuerunt temporanæ: verum hæc, quia a persona divina valorem habebant; ut dicitur Artic. seq., infinitum; abundanter compensabant pœnas duratione æternas.

Ad 2^{am}. R. *N. Seq.* Quantum enim debemus Christo, qui se pro nobis obtulit, tantum debemus Patri, qui nobis Filium suum dedit; utrumque enim infinite charitatis fuit. Imo æqualiter toti SS. Trinitati debemus; licet enim incarnatio sit terminative solius Filii; efficienter tamen totius Trinitatis est.

ARTICULUS III.

UTRUM CHRISTI SATISFACTIO CONDIGNA FUERIT AC SUPERABUNDANS; IMO VALORIS INFINITI, ET UNDE ISTUD?

466. *Nota I.* Valor alicujus operis sive actus, est æstimabilitas ejusdem. Potest vero actus habere æstimabilitatem 1°. ratione suæ entitatis præcise, et eorum, quæ ipsi sunt intrinseca; ut, quod sit tendentia in tale objectum, procedens a tali principio proximo, sit hujus vel illius virtutis, etc. 2°. Ratione personæ, cujus actus est. Inde duplex valor in eodem actu distingui potest; *physicus*, fundatus in physica entitate actus per ordinem ad objectum, quod respicit, et ad principium, a quo physice et immediate procedit: *moralis*, qui in actum a persona, cujus ille actus est, refunditur.

467. *Nota II.* Satisfactionem et meritum differre quidem formaliter et secundum obliquum, non tamen necessario realiter; cum actus idem opusque moraliter bonum possit habere simul valorem et satisfactorium et meritorium; meritorium, in quantum ordinatur ad præmium oblinendum; satisfactorium, in quantum ad placandum offensum, ac delendam offensam refertur; quod Christi operibus maxime convenit, quibus et gratiam ac gloriam simul est meritis, et simul pro peccatis nostris satisfecit. Differentia vero satisfactionis a merito inde facile perspicitur, quod hoc respiciat præmium consequendum a præmiante; proinde bonum merentis, vel alterius, cui meremur: illa vero alterius honorem læsum resarciendum, ac delendam offensam respiciat; proin offensi bonum, non satisfaciens.

Cæterum condignitatem, superabundantiam, infinitatem satisfactioni Christi tribuunt Catholici omnes; in eo solum differentes, quod quidam dignitatem haberi in satisfactione Christi pure ab extrinseco velint, nimirum acceptatione Dei; alii vero ab intrinseco: primum Scotistæ, alterum Theologi cæteri omnes tuerentur. Quod vero posthac de valore satisfactionis Christi dicemus, idem de valore ejus meriti, cum sit par ratio, intelligi volumus.

468. *Dico I.* Satisfactio Christi fuit condigna et superabundans; et quidem ex se et in actu primo, independenter ab acceptatione divina. De fide quoque 1^{am} partem.

Prob. 1^a pars. Ex SCRIPTURA. Ad Hebr. 10. 14. *Una oblatione consummavit in sempiternum sanctificatos*. Ad Rom. 5. 20. *Ubi abundavit delictum; superabundavit et gratia*. Unde CYRILL. Hieros. catech. 13. n. 33. *Non tantum peccavimus, quantum ille iustitia excelluit*. Idemque sentiunt Patres alii. Et patebit ratione Concl. seq.

Prob. 2^a pars. 1°. Ex S. SCRIPTURA. Ad Hebr. 10. docet Apostolus, fuisse impossibile sanguine taurorum, hircorum, id est, sacrificiis legis veteris auferri peccata: exinde inferens necessitatem satisfactionis Christi; sed nulla esset hæc argumentatio, si satisfactio Christi haberet condignitatem et superabundantiam suam præcise a liberali acceptatione divina; cum sic

etiam condigna esse potuissent sacrificia legis veteris : quia horum insufficientiam et indignitatem supplere æque potuisset liberalis Dei acceptatio.

2º. Ex SS. PATRIBUS; e quibus CHRYS. hom. 10. in c. 5. ad Rom. n. 2. *Multo plura, inquit, quam debemus; Christus pro nobis solvit; tantoque plura, quanto guttulam exiguam pelagus excedit immensus.* PROCLUS Constantinopolitanus homil. Quod Deipara sit B. Virgo Maria (Labb. t. 3. p. 15. A.): *O rem stupendam! immortalitatem..... per suam mortem aliis conciliat. Ejusmodi nullus unquam fuit, nec est, nec erit, quam unus et solus ille, ex Virgine natus Deus simul et homo; qui non solum adæquatam cum reorum multitudine dignitatem et æstimationem habet: sed ex omnium calculis sententiisque majorem.* S. ANSELMUS, Cur Deus homo L. 2. c. 20. *Unde se redimat non habenti, Deus Pater dicit: Accipe Unigenitum meum, et da pro te. Ipse Filius: Tolle me, et redime te..... quid justius quam ut ille, cui datur pretium majus omni debito, si debito datur affectu, dimittat omne debitum.* S. PETRUS Cluniacensis in Nucleo c. 9. (Biblioth. magna PP. t. 10. p. 1068. A.): *Plus plane redditum est justitiæ, quando Christus mortuus est, quam sit recompensatum, quando homo damnatus est. Habet ergo justitia quidquid suum est, quia Dei Filius pro peccatis hominum mortuus est.* Huc etiam facit CLEMENS VI. Extrav. *Unigenitus* de Pœnit. et Remiss. ubi ait, quod gutta sanguinis modica propter unionem ad Verbum pro redemptione totius generis humani suffecisset.

3º. RATIONE. Incarnatio necessaria fuit ex hypothesi condignæ satisfactionis pro peccatis præstandæ: at si Christi opera non nisi ex liberali acceptatione Dei haberent condignitatem satisfaciendi, non fuisset incarnatio ita necessaria; cum Deus satisfactionem puræ creaturæ eodem modo acceptare potuisset; adeoque et verum non esset, quod inculcant Patres, puram creaturam redimere non potuisse humanum genus.

Conf. Opus, quod ex se condignitatem non habet, non potest eam ab acceptatione aliena consequi; nam quis dicet, rusticum osculando manum regis satisfacere condigne pro gravi offensa in regem commissa? etsi rex sub conditione osculi velit remittere offensam, meritamque capitalem pœnam.

Dixi: *in actu primo*; nam absolute Christi satisfactio, quantumvis condigna, poterat non acceptari a Deo in actu secundo ad peccata nobis remittenda, et reddendum pro ea præmium; nihil enim est, quod eum ad acceptandum necessitasset.

469. *Dico II.* Satisfactio Christi, in genere moris, ex se valoris infiniti fuit; quin illum primo acciperet ex gratuita acceptatione Dei.

Prob. I. AUCTORITATE CLEM. VI. in Extrav. cit. ubi hæc tria habentur: 1º. expresse dicitur merita Christi esse infinita. 2º. Infinitatem istam fundari in unione humanitatis ad Verbum: proinde non præcise in acceptatione Dei. 3º. Non esse metuendum fidelibus, ne thesaurus meritorum Christi unquam aut exhauriatur, aut minuatur; quæ est ipsa infiniti natura et proprietates. Hæc illustrantur ex prob. seq.

Prob. II. RATIONE. 1º. Valor enim moralis operis satisfactorii, vel meritorii, a dignitate personæ satisfaciendi et merentis desumitur, tanquam forma morali moraliter intrinseca operi; ergo cum persona Christi sit digni-

tatis infinitæ simpliciter; in ejus quoque actiones valorem simpliciter infinitum refundet. *Ant. palet.* tum in humanis, in quibus communi prudentum æstimatione tanto majoris sit operatio, quanto major est dignitas operantis; etsi enim æqualis sit bonitas physica ac moralis objectiva, actio tamen regis in ordine ad satisfactionem et meritum æstimabilior est, quam actio plebei: tum in supernaturalibus; cum aliam habeant vim actus supernaturales (ut amor), in homine justo; et digniores sint, quam elicti a peccatore; licet, honestate desumpta ab objecto, intensione, duratione, pares sint. *Conseq.* hinc *elucet*, quia personæ dignitas, cum tanquam forma moralis sit operi moraliter intrinseca, huic se communicat totam, si nihil sit, quod communicationem illam impediatur, vel limitet; sed nihil impedit, vel limitat: sicut enim nihil impedire potest, quo minus sit actio *Dei hominis*; ita et nihil alterum; ergo cum persona Christi infinite digna sit, infinitam quoque in genere moris dignitatem communicat.

470. 2º. Actiones suppositorum sunt, ut habet receptum axioma, sic quidem, ut potius tribuantur supposito ut *quod*, tanquam denominationis, quam naturæ operanti ut *quo*: cum enim natura non operetur, nisi complete existat, ac prius sit complete existere, quam operari; hinc fit, quod actiones principaliter supposito, utpote principio naturam complenti, tribuantur: igitur et hujus dignitatem participant; sed hæc in persona Verbi infinita est.

Igitur Christi satisfactio, sicut et meritum, est *concretum morale*, ex subjecto et forma morali resultans, quæ est personæ Christi dignitas; uti enim meritum, satisfactio hominis justus, est concretum ejusmodi, ex actu supernaturali, seu subjecto, et ex statu filiationis ejus adoptivæ, ut forma dignificante, resultans; ita entitas operis in Christo subjecti locum habet; ejus vero naturalis filiatio locum formæ dignificantis, quam habet Christus ratione Verbi infinite digni; ergo et ipsum Christi opus infinite dignum est, quia forma dat denominationem suam subjecto, cui unita et intrinseca est.

471. Unde condignitatis, infinitatis, quæ sunt in valore Christi operum, radix non est influxus *physicus* Verbi in illa; Verbum enim in illa physice influere non potuit, quia personalitas Verbi est unita tantum humanitati in ratione subsistentiæ; hæc autem non est principium physice influens in opera naturæ, quæ ab hac sola *elictive* procedunt, et sic a sola natura humana processerunt in Christo; sed sola unica radix, personæ satisfaciendi et merentis dignitas est.

472. *Obj. I. cum Hæreticis.* Si satisfactio Christi fuerit condigna et superabundans; ergo superflua sunt opera et satisfactiones nostræ.

R. N. Cons. Non est superflua propterea baptismus; ergo neque opera nostra satisfactoria. Et ratio est; quia, etsi satisfactio Christi fuerit non tantum condigna, sed etiam superabundans, ut propter eam remitteretur omnis culpa et pœna sine omni opere nostro, etiam sine baptismo et fide, de facto tamen sine cooperatione nostra nobis in actu secundo non prodest; eo quod Christus non voluerit eam prodesse nobis nisi cooperantibus; et per

opera ab eo præscripta satisfactionem ejus nobis applicantibus; quod ipsum in Scripturis sæpe per se et Apostolos inculcavit, Marc 16., Luc. 29., Matth. 19. Unde satisfactiones nostræ nihil derogant satisfactioni Christi; non enim sunt in illius complementum, quasi sine nostris esset insufficientis; sed sunt tantum applicatio satisfactionis Christi; quo sensu Apostolus ad Coloss. 1. 24. *Adimpleo ea, quæ desunt passionum Christi, in carne mea, pro corpore ejus, quod est Ecclesia.*

473. *Obj. II.* Valor satisfactionis Christi, independentem ab acceptatione Dei, non adæquat gravitatem offensæ; ergo sine illa ex se condigna non est. *Prob. Ant. 1º.* quia gravitas offensæ crescit ex principiis duobus: dignitate offensi et vilitate offendentis; e contra satisfactio ex sola dignitate satisfaciens.

2º. Ut sit condigna et æquivalens satisfactio; debet tantus esse excessus dignitatis in persona satisfaciens comparative ad personam, cui satisfit, quantum erat in persona offensa comparative ad offendentem: atqui talis excessus non datur in persona Christi, ut patet. *Conf.* Si persona offendens esset æqualis personæ offensæ, requireretur persona satisfaciens itidem æqualis; ergo si offendens sit infinite vilior, requiritur itidem persona satisfaciens dignior, quam sit persona offensa.

3º. Plus Deo displicet peccatum, quam placeat satisfactio Christi; ergo. *Prob. Ant.* Quia tantum displicet Deo peccatum, quantum ipsi placet sua divina bonitas: sed hæc plus ei placet, quam satisfactio Christi. *Prob. M.* Peccatum enim de se est destructivum bonitatis divinæ: atqui quantum placet res, tantum displicet, quod illius destructivum est.

R. 1º. Ergo nec condigna erit post acceptationem; quia per hanc obtinere non potest condignitatem, si ante non habeat: condignitas enim rei intrinseca est vel physice, vel moraliter; sed acceptatio est quid mere extrinsecum.

R. 2º. *N. 1º.* *Ant. Ad prob. 1º.* *D. Ant.* Offensa crescit ex principiis duobus, constituentibus tamen reipsa principium unum, ita ut non possit crescere ex uno illorum sine respectu ad alterum C. secus N. *Ratio* est, quia dignitas aut vilitas secundum se non faciunt crescere offensam; si enim vilis vilem offendat, non fit offensa gravior ex vilitate; sed crescit ex dignitate et vilitate comparative sumptis, h. e. una comparata cum altera, sicque unum principium constituunt.

Ad prob. 2º. *R. D. M.* Si persona satisfaciens finita sit, finitæque dignitatis T. si infinite N. Nam infinitudo personæ satisfaciens ad tollendam omnem inæqualitatem, quæ intercedebat inter offendentem et offensum, sufficiens est.

Ad Conf. Eodem modo *D. Cons.* Si persona satisfaciens sit finita C. si infinita N. Satisfactio enim personæ infinite omnem offensam adæquat, imo superat.

Ad prob. 3º. *R. N. Ant. Ad hujus prob. 1º.* *N. M. hujus prob. D.* Si est vere et efficaciter destructivum C. si tantum morali quadam imputatione N. Peccatum non est vere efficaciter destructivum Dei, nec peccator affective efficaciter illam destructionem intendit; quia, si peccans optat esse, conservari, et acquirere bonum, quod per peccatum futurum apprehendit;

eum hæc omnia cessent destructo Deo, quomodo optabit efficaciter destructionem Dei? sed solum imputatione morali ita se gerere dicitur, ac si vellet destructionem bonitatis divinæ. Igitur cum bonitas divina sit physice, non imputatione morali, infinita; plus in ea Deo complacet, quam displiceat peccatum.

474. *Obj. III.* Quælibet Christi actio finitæ entitatis est; ergo et bonitatis.

R. D. Cons. Ergo et finitæ bonitatis physice C. moralis *Subd.* moralis objectivæ, quæ est respectus ad objectum formale motivum, vel alias circumstantias, quæ actionem in certa specie virtutis constituunt C. moralis personalis, quæ fundatur in dignitate personæ operantis N.

475. *Inst. 1.* Non tenet hæc argumentatio: quo dignior est persona, quæ offenditur, eo gravior est offensa; ergo, cum persona, quæ offenditur, sit infinita simpliciter, offensa est simpliciter infinite gravis; ergo neque hæc valet: quanto dignior est persona satisfaciens, tanto majoris valoris est satisfactio; ergo, cum persona satisfaciens sit simpliciter infinite digna, etiam satisfactio est valoris simpliciter infiniti; unde ruit nostrum fundamentum.

R. C. A. Quoad crescentiam arithmetica. *N. Cons. Disparitas* est, quia persona offensa habet se tantum ut subjectum logicum, sive denominatum, adeoque per modum formæ extrinsecæ respectu offensæ ipsius; unde persona offensa secundum se totam non gravificat actum offensæ; qui præterea aliunde limitatur a cognitione objecti, tendentia in illud, quæ semper quid finitum sunt. At persona satisfaciens habet se ut principium, sicque per modum formæ intrinsecæ; quia actiones suppositorum sunt; principium autem se toto influit, et forma intrinseca se totam communicat, juxta superius dicta, si nihil sit, quod impediat, vel limitet.

476. *Inst. 2.* Si valor satisfactorius Christi sit infinitus; ergo tantum placebit Deo, quantum suus actus increatus; et plures actus satisfactorii non essent quid majus in ratione satisfactionis, quam unus; sicque Christus non plus meruisset, et satisfacisset tota collectione suorum actuum, quam singulis; sed hæc videntur absurda.

Ad 1º. *illat. R. D.* Tantum placebit secundum entitatem physicam, et bonitatem moralem objectivam, quæ, ex dictis, in actum refunditur ex motivo, tendentia, etc. *N.* secundum principium dignificativum sui C. Simpliciter tamen dici non debent opera Christi tam digna, quam sunt actus increati; quia opera illa quidem sunt infinite digna; sed dignitate sibi communicata, et morali: at vero actus increati sunt infinite digni, dignitate sibi identificata, essentiali; quæ est dignitas physica.

Ad 2º. *illat. R. D.* Non essent quid majus intensive C. sed in hoc nihil est absurdi: non essent quid majus extensive N. Plus satisfactionis, vel meriti extensive non facit majorem satisfactionem simpliciter: sed nihil absurdi est, quod actus unus ob dignitatem operantis sit tanti valoris et virtutis in se, quanti valoris sunt plures simul et collective sumpti. Quin hoc potius commendat operantem.

477. *Inst.* 3. Opus humanum a Christo procedens, est et manet creatum; ergo simpliciter finitum.

R. D. *Cons.* Ergo finitum physice est et manet C. moraliter N. Sed in hoc genere infinitum est, in quo nihil inconueniens; valor enim, et meritum sunt modi morales, qui excedere possunt perfectionem actus physicam, ut patet in humiliatione regis et subditi; licet enim sint ejusdem speciei physice; morali tamen æstimatione plurimum differunt.

Ex hactenus disputatis colligitur, Christum satisfacisse, meruisse, ut Deum hominem; quia ut Deus fuit principium *ut quod* satisfaciens; ut homo vero principium, scilicet elicivum, *ut quo*.

ARTICULUS IV.

UTRUM CHRISTUS SIT MORTUUS PRO OMNIBUS OMNINO HOMINIBUS?

478. *Nota.* Ut præmisimus initio ingressus SECT. secundæ, Christum pro prædestinatis solum esse mortuum, non pro reprobis, doctrina fuit Calvini et Jansenii. Ne vero in præsentis controversia aberretur a scopo, sciendum, quæstionem non esse: utrum mors Christi sit sufficiens pretium pro omnibus omnino hominibus redimendis ac salvandis? hoc enim nemo negat. Quin hoc sensu verum esset dicere, Christum mortuum esse non pro omnibus solum hominibus, qui aliquando erunt; sed etiam omnibus possibilibus; imo angelis, dæmonibus, et damnatis; quia, cum mors ejus esset valoris infiniti, sufficiens fuisset ad redimendos illos omnes ac salvandos; sed quæritur: an de facto fuerit a Christo oblata et a Patre acceptata pro omnibus, nullo excepto, saltem quoad sufficientiam mediorum pro salute æterna? nec solum pro salute spiritali temporaria, ut eorum, qui ad tempus aliquod, intuitu mortis Christi, justificantur: quod posterius Jansenius non negavit.

479. *Dico.* Christus vera ac sincera voluntate pro redemptione, ac salute æterna omnium et singulorum, nè uno excepto, mortuus est, mortemque obtulit; ut gratias mereretur omnibus ad salutem æternam vere sufficientes. Ita sententia Catholica.

Prob. Ex S. SCRIPTURA. Ad Rom. 8. 3. Pater *pro nobis omnibus tradidit illum*. 1. ad Tim. 2. *Qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus*. 1. ad Tim. 4. 10. *Qui est Salvator omnium hominum, maxime fidelium*; ergo et infidelium, alioquin non *maxime fidelium*; neque etiam omnes fideles sunt prædestinati. 1. ad Cor. 8. 11. *Peribit infirmus in tua scientia, frater, propter quem Christus mortuus est*; ergo et pro illo mortuus Christus, quem Apostolus periturum dicit. Deinde frater ille est quicumque fidelis in fide infirmus; an dicent adversarii, quemcumque fidelem in fide infirmum esse de prædestinatorum numero? 2. ad Cor. 5. 14. *Si unus pro omnibus mortuus est; ergo omnes mortui sunt*; hic Apostolus ex eo quod Christus sit mortuus pro omnibus, probat omnes esse mortuos in Adamo; sed hæc S. Pauli argumentatio falsa esset, si Christus non esset mortuus pro omnibus, ut ait S. Aug. L. 6. cont. Julian. c. 4. n. 8. *Ex hoc enim probavit omnes mortuos esse, quia pro omnibus mortuus est unus. Impingo, inculco,*

infercio recusanti... unus pro omnibus mortuus est; ergo omnes mortui sunt. Vide quia consequens esse voluit, ut intelligantur omnes mortui, si pro omnibus mortuus est.

Dicunt Jansenistæ: 1º. Auctoritati S. Scripturæ satis consuli dicendo: Christum esse mortuum pro omnibus *in sensu accommodo*, h. e. pro generibus singulorum, licet non pro singulis generum. Vel 2º. Christum quidem mortuum esse pro singulis generum sufficienter: quatenus ejus mors sit sufficiens pretium in se, redimendis omnibus; non quod etiam illam pro singulis obtulerit. At

Contra 1º. est tum, quod hanc expositionem non admittant tres textus ultimi; postremus vero minime (vel enim pariformiter dicendum esset, omnes in Adamo mortuos esse, τὸ omnes sumendo accommode, quod non concedunt adversarii; vel dicendum, nullam esse Apostoli argumentationem); tum quod ratio sit penitus nulla ab obvio verborum sensu recedendi, torquendique ad illum Jansenistarum.

Contra 2º. est 1º. quod hac ratione dici possit, Christum pro dæmonibus neque mortuum esse; cum et his salvandis pretium mortis ejus fuerit sufficiens: at hoc aperte repugnat Scripturis. 2º. Quod particula *pro* ex communi usu causam finalem importet, propter quam aliquid fit, et *mori pro alio* idem sonat, ac in commodum ejus; atque ita sumat Jansenius ipse, L. 3. de Grat. Salvator. c. 22.

480. *Prob. II.* Ex CONCILIIIS. TRIDENTINUM Sess. 6. cap. 2. de Christo docet: *Hunc proposuit Deus propitiatorem per fidem in sanguine ipsius pro peccatis nostris; non solum autem pro nostris, sed etiam pro totius mundi.* Et cap. 3. *Etsi pro omnibus mortuus est; non omnes tamen mortis ejus beneficium recipiunt; quia scilicet non omnibus applicatur.* Unde sic: Tridentinum docet, Christum mortuum esse pro omnibus eo sensu, quo id negabat Calvinus, contra quem agit: sed non negabat Calvinus, Christum mortuum esse pro omnibus in sensu accommodo; neque eo sensu, quod mors ejus fuerit pretium sufficiens redimendis singulis; hoc enim adhuc fatetur ex duce suo tota Calvini schola; sed quod pro singulis sincere obtulerit; ergo illud dicere intendebat Concilium.

Adde Concil. CARISIACUM I. quod cap. 4. contra Goteschalcum ait (Labh. t. 8. p. 57. E.): *Christus Jesus Dominus noster, sicut nullus homo est, fuit, vel erit, cujus natura in illo assumpta non fuerit; ita nullus est, fuit, vel erit homo pro quo passus non fuerit; licet non omnes passionis ejus mysterio redimantur, scilicet, ut etiam actu salvi fiant.*

481. *Prob. III.* Ex SS. Patribus. S. GREGORIUS Nazianzenus orat. 33. n. 9. *At ego ita priscorum hominum more, et philosophice affectus sum, ut unum idemque cælum omnibus commune esse existimem, communem item solis et hunc conversionem... et, ut adhuc majora proferam, communem rationem, Legem, Prophetas, ipsos Christi cruciatus, per quos omnes, citra ullam exceptionem instaurati sumus, qui eidem Adamo participavimus, atque a serpente in fraudem inducti, et per peccatum morte affecti, ac per celestem Adamum saluti restituit, atque ad vitæ lignum, unde excideramus, per ignominie lignum revocati sumus.* EUTHYMIUS hæc verba Matth. 20. 28. *Dare animam*